

TROMSØ - STUDENTENES ORGAN - 9. ÅRGANG - NR. 6.

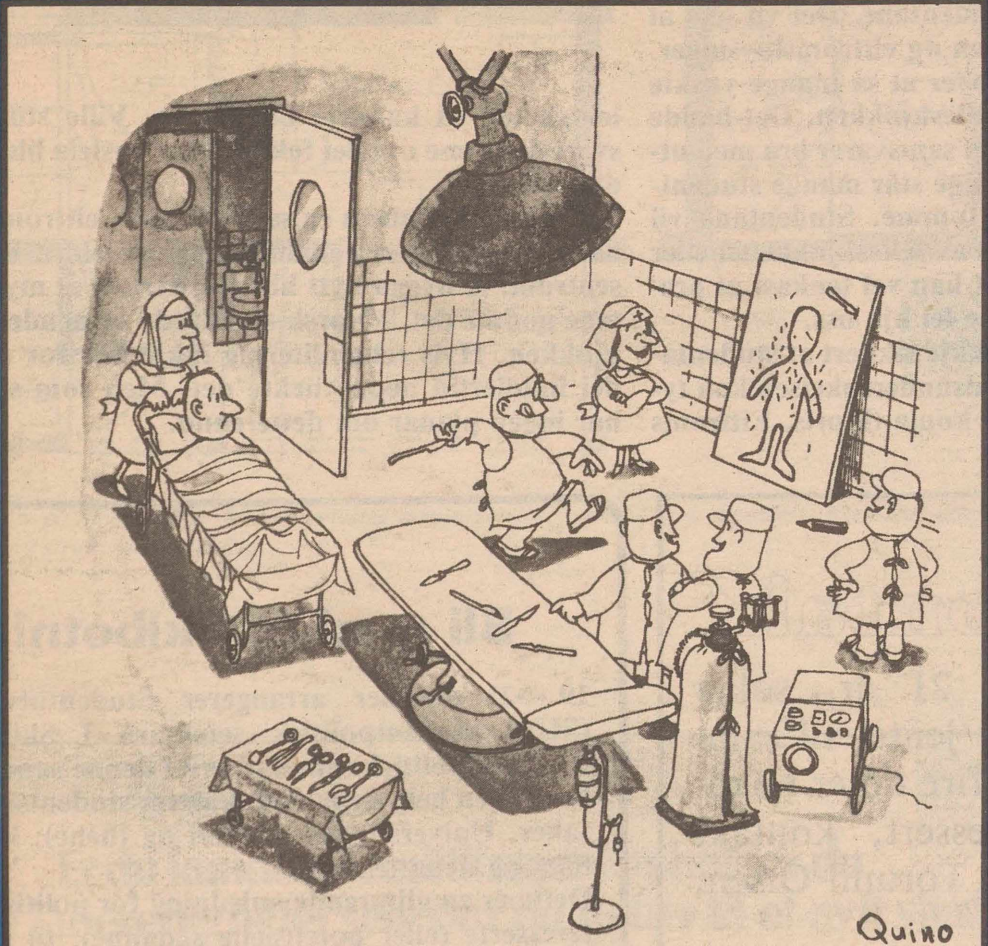
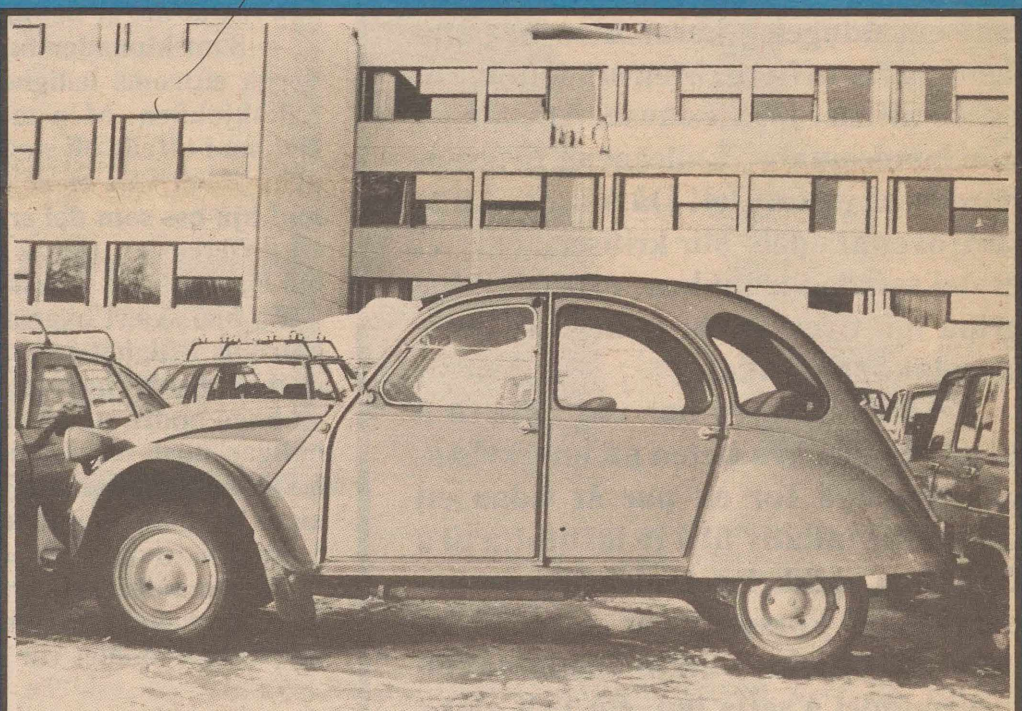
15. OKTOBER - 1984.

UTROPIA

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
I TROMSØ

12. AUG 1983

- Velferdsundersøkelsen .... s. 3
- Ditt eget hælvede ..... s. 8
- Neppe bedre tider ..... s. 5

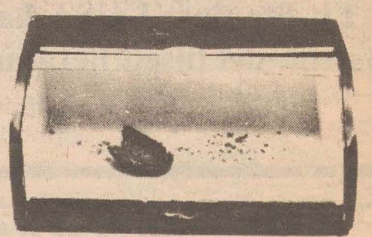

Rapport fra
REGIONSYKEHUSET
 neste nr.

Matnyttig om studielån.

Studenter • Skoleelever

Opprett studiekonto hos oss.
 Det gir rett til:

Ta kontakt med oss for nærmere opplysninger.

Studiekreditt
 Etableringslån

**Tromsø
 Sparebank**
 - der det skjer noe

LEIAR

Udagelege lærarar

Udagelege lærarar og elendig undervisning er kvardag for mange studentar ved Universitetet. Sosialøkonomi grunnfag har vore eit døme til ålmenn skremsle. Dette faget er eit ekstremt eksempel på kor langt nonchalante og udagelege lærarar kan driva det på Universitetet utan å bli stoppa.

Det trengs ei sterkare styring og ein betre kontroll med kva som foregår av undervisning rundt om på institutta. I dag står den einskilde lærar alt for fritt til å tura fram som han vil. Det hender aldri at ein lærar blir fratatt undervisninga si sjølv om han ikkje gjer jobben sin. Det skremmande er at det i det heile tatt ikkje finst nokon kontroll av kva lærarane produserer av undervisning. Det er inga myndighet som står over lærarane og seier til dei at «nei takk, det her er for dårleg», når det trengst.

Det skjer aldri at det blir gripe inn mot ein udageleg lærar uten når studentane tar affære. Men studentane er i slike tilfeller makteslause. Alle klager blir handsama av kollegaene til «syndaren» på instituttet! Då blir dei anten sure over at «dei» blir kritisert, eller så er dei samde i kritikken, men vil ikkje gripa inn overfor ein kollega (jamfør sosialøkonomisaka).

Rektor Stalsberg har vist vilje til å ta ansvar for kvaliteten på undervisninga. Han tok for eit par år sidan eit prisverdig initiativ til å få institutta til å få i gang skikkeleg evaluering av undervisninga. Forsøket var dømt til fiasko, av di rektor ikkje hadde nokon virkemiddel å setja inn. På ISV gjekk lærarane sogar imot utspillet offentlig.

I dag er det mange studentar som kastar bort verdifull studietid (40 000,- pr. år) i dagens uholdbare system. Det er på tide at det blir skikkeleg kontroll med korleis lærarane gjer jobben dei blir betalt for.

Eit lite tips: I USA har dei eit flott system: dei tilsett lærarane på åremål.

TROMSØ-STUDENTENES ORGAN

9. årgang - Nr. 6 - Okt. 1984

I redaksjonen:
Bent Are Jensen
Kurt Haugli
Bjørn Brox (ansv.)
Ole Berthelsen (ansv.)
Harald Gjesvik

Adr.: Søndre Tollbugt. 7b, Tromsø
Tlf. 81 715
Studentavisa er organ for studentene ved Uni i Tromsø og kommer ut ca. en gang i måneden. Redaksjonen er valgt på et uavhengig radikalt grunnlag.
Annonsepris: kr. 3,00 pr. spaltemm.
Trykt i 1600 eks.

BRU-3 slår igjen

UTROPIA har kommet over eit interessant skriv underteikna Per Mathiesen, Anne-C. Andersen og Terje S. Edvardsen, dei tilsette på ISV og ISL sine representantar i Brukerutvalet for 3. Byggetrinn. Det er ein uttalelse til forsvar for «kaffiromma» på ISV og ISL, som UTROPIA skreiv om i vår. Mot bedre vitande har desse tre personane tatt heile komiteen til inntekt for sitt syn, men det er ikkje så nøye. Her er kva dei skriv:

1. «BRU-3 samlet til arbeidsmøte 21.5.1984 vil på bakgrunn av re-

portasje i UTROPIA nr. 4, 1984 uttale følgende:

BRU-3 vil avvise de påstander som er fremsatt i UTROPIA nr. 4 for mai 1984 om at deler av instituttarealene ved ISV og ISL i hovedsak anvendes som «kaffisalongar» og dermed blir årsak til «plassmangel i 3. byggetrinn». 2. Det finnes ingen rom ved ISV og ISL som er reservert for kaf-fedrikking. De arealer det her er tale om og hvor det av og til blir drukket kaffe, er av to typer:

a) De innvendige hjørnerom var såkalte «vrimearealer» som

brannvesenet forlangte inn-glasset av hensyn til kravet om frie rømningsveier. Disse rom har noe ulik anvendelse, men brukes nå til undervisning, møter, lunsjspising og kollokvering. b) De utvendige hjørnerom, samt de såkalte karnap/seksjonsrom er alt vesentlig framkommet ved at lærerkontorene for fast ansatte har fått enhetsstørrelse (og altså ikke ulik størrelse, slik forskriftene tilsier) og derfor ikke utnytter det totale lærerarealet. Bruken av disse rom er derfor noe mer regulert av seksjonens

forskning og undervisning og innvendige hjørnerom.

3. Selv om karnap/seksjonsrom og indre hjørnerom ikke er formet som — og ikke er lagt som undervisningsarealer, forholdet likevel det, at et flertal av de innvendige hjørnerom alle seksjonsrom er tatt i bruk som undervisningsrom. Dessuten ivaretar disse rom høyst nødvendig behov for

arealer. Per Mathiesen, Anne-C. Andersen, Terje S. Edvardsen».

«Bygger gjerne eittroms leiligheter, men...

UTROPIA: Bjørn Brox

— Vil Samskipnaden satsa på eittroms leiligheter til einslege studentar, no når Velferdsundersøkelsen har vist at det er det dei fleste vil ha, Bjørn Kalhol?

— Samskipnaden har foreløpig ingen planar om å bygga eittroms leiligheter i staden for hyblar med felleskjøkken. Men tanken er absolutt interessant. Det må i tilfelle bli små prosjekt for å testa marknaden. Målet vårt er at alle studentane finn eit botilbod hjå oss som dei er nøgde med. Me må difor ha eit differensiert tilbod til studentane. Det vil seia at me bør ha både felleskjøkken og eittromsløysinger.

Eg blei svært overraska over at så mange ynskte eittroms leilighet framfor felleskjøkken. Det hadde eg ikkje trudd, men resultatet samsvarer bra med utviklinga andre stader. I Sverige står mange studentboligar med felleskjøkken tomme. Studentane vil ikkje bu der, anten på grunn av felleskjøkkenet eller av di boligane er gamle. Det kan vel tenkast at preferansane utviklar seg i same lei hjå oss.

På den andre sida er det ikkje sikkert at studentane er så negative som Velferdsundersøkelsen kan tyda på. Spørsmålet var ikkje kopla til pris. Eittroms

leiligheter vil kanskje bli dyrare. Ville studentane svart det same om dei fekk vita at husleia blei 100% dyrare?

Einaste muligheta eg ser for å tilby eittroms leiligheter er gjennom rehabilitering av eldre bolig sentrum. Å bygga nytt blir for dyrt til at myndighetene godtar det. «Norsk standard» er nemleg felleskjøkken. Hvis rehabilitering ikkje blir for dyrt, dei imidlertid neppe nekte det. Men som sagt: har ingen planar om dette enno.

Støttekontakt

Kvinnelig student, 21 år, søker støttekontakt, helst jente, til samvær i fritida — ca. fire timer i uka. Hvis du er interessert, kontakt sosialsekretær Ann Torunn Olsen, tlf. 8 10 12.

Bli med til Skibotn!

19.—21. oktober arrangerer Studentutvalget (SU) «Studentpolitisk seminar» i Skibotn. «Studentpolitisk seminar» vil i denne sammenheng si en helg hvor vi diskuterer studentsosiale saker, Universitetets framtid og (hehe); kurs tale- og debatteknikk!

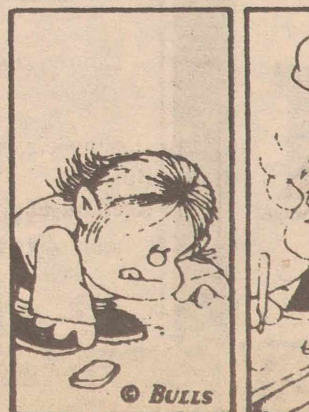
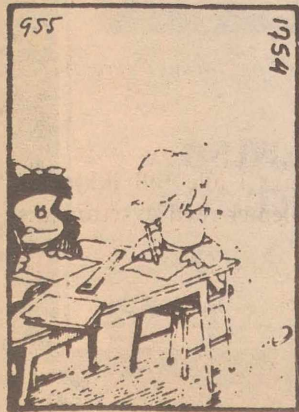
Dette er en glimrende anledning for politisk interesserte (eller potensielle sådanne), til å skaffe seg økt aktivitet.

Samtidig har (i hvert fall UTROPIA-medarbeideren) et lønlig håp om et rimelig sosialt utbytte av turen.

Påmelding til turen gjøres ved å kontakte Studentutvalget, som holder til i underetasjen på UB (rett ned trappa).

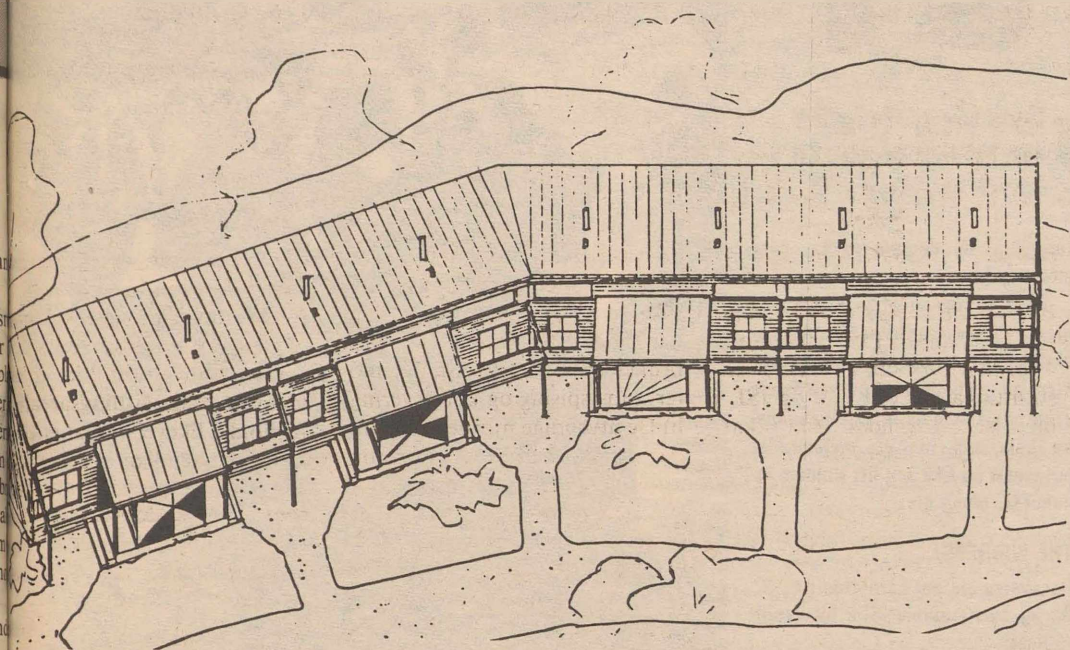
Antall deltakere er begrenset til 35, så skynd dere!

Opp alle jordens vordende pamper!

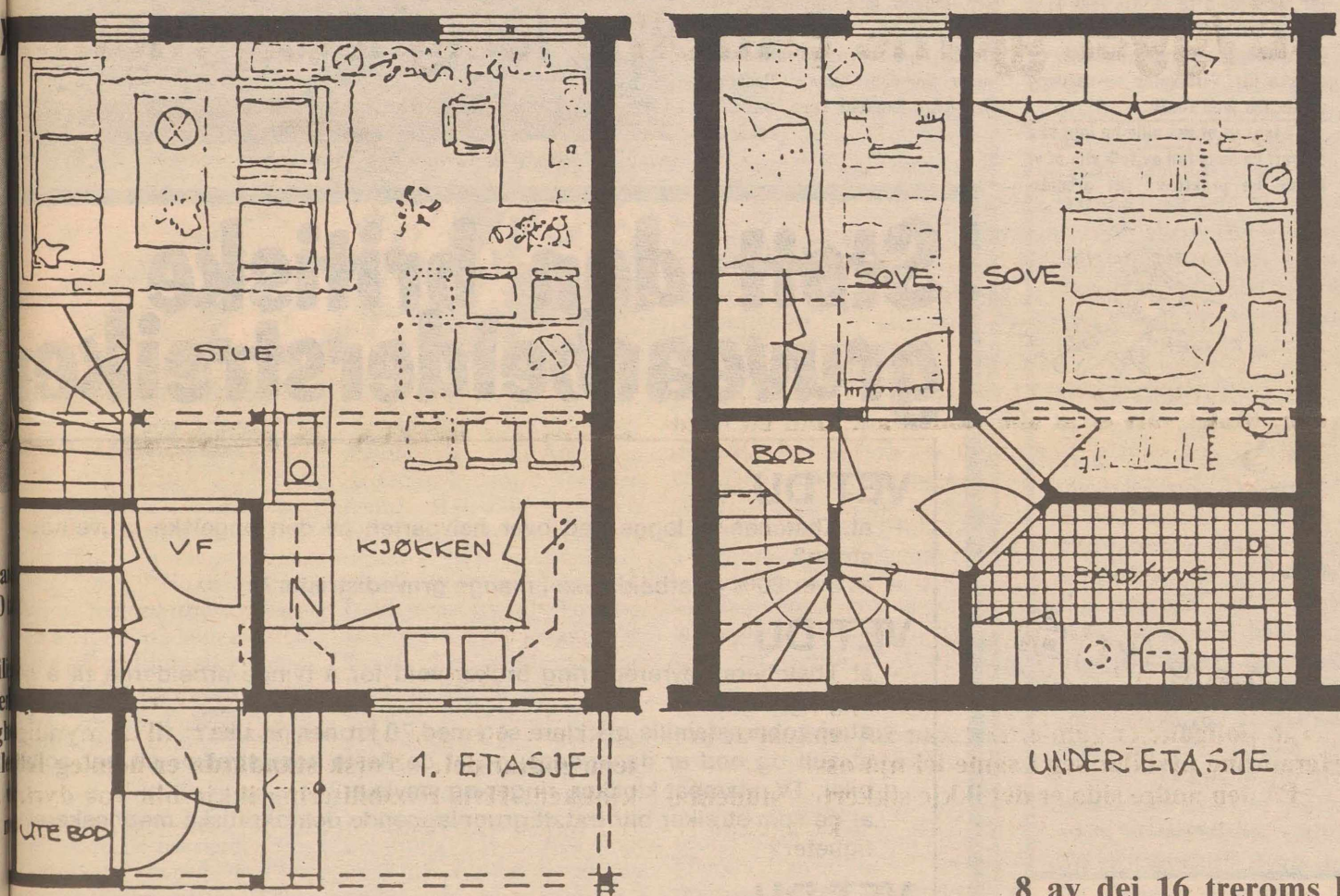

Husleia på Storskogåsen 2:

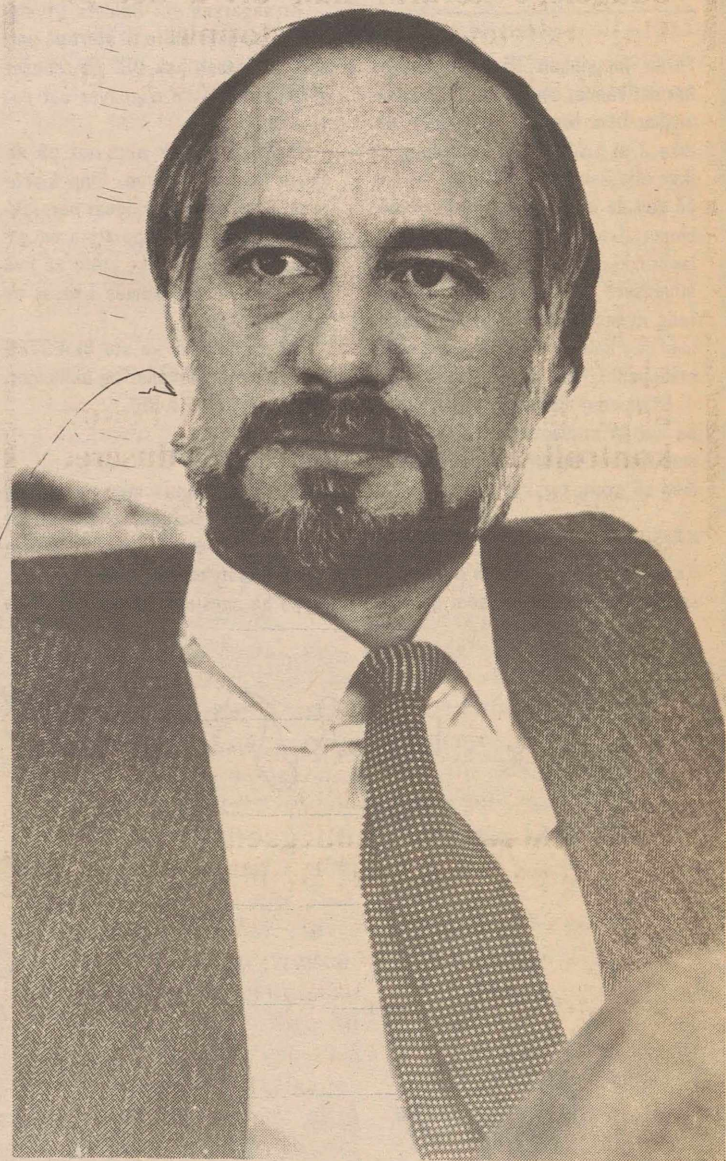
700,- pr. mnd!

Det er riktig trivelege leiligheter Samskipnaden tilbyr på Storskogåsen 2. Og dyre er dei ikkje heller.

Leilighetene på Storskogåsen 2 har ei triveleg planløsning på 2 golv. Dei er umøblerte (men med utstyrt kjøkken) og strøm kjem i tillegg.

Bjørn Kalhol og Samskipnaden har ingen ting å skamma seg over når det gjeld prisnivået på Storskogåsen 2.

8 av dei 16 treroms leilighetene i Storskogåsen 2 er no fordelt til barnefamiljar. Dei 8 siste fordeles snart. Dette blir uhyre rimelege boligar for ein del studentar.

UTROPIA: Bjørn Brox

Dei som måtte ha trudd at desse leilighetene blei svært dyre, tar grundig feil. Mange studentfamiljar vil få ei sær låg husleie på Storskogåsen 2. På grunn av bostøtteordninga vil prisen bli 700 kroner pr. mnd. for barnefamiljar med inntekt under 50 000 kr.

Med andre ord: Det som sosialsekretæren skreiv i forrige nummeret av Utropia stemmer perfekt. Det var ikkje skrivefeil i reknestykket, som var dette:

Brutto husleie	1700,-
— Bostøtte	1002,-
= Reell husleie	698,-

Til samanlikning må den samme familien punge ut med over 1300,- for ei treroms leilighet på Prestvatnet. Sjå forrige nummer av Utropia for detaljar om ord-

ninga.

Korleis kan dette gå an? Me har spurt direktør Kalhol i Samskipnaden.

— *Kvifor er bostøtta så mykje høgare på Storskogåsen 2 enn på resten av boligane dykkar?*

— Saken er den at vår husleie har ingen samanheng med størrelsen på bostøtta. Husbanken rekner ut bostøtta på leilighetene våre etter byggeår, størrelse og kor i landet boligen er bygd. Slik gjer dei eit overslag over våre kapitalkostnader og fastsett bostøtta ut i frå det. I og med at kapitalkostnadane er mykje større på nye bygg enn på gamle, delvis nedbetalte bygg, blir bostøtta høg på Storskogåsen 2.

— *Men er det rett at dei finaste og nyaste boligane til Samskipnaden også skal vera dei billegaste?*

— Styret i Samskipnaden har vedtatt at Storskogåsen 2 skal ha husleiger som gjer at prosjektet blir drive med balanse i reknskapen vår. Det er grunnen til at husleia er sett til 1700,- i månaden. Me kunne sjølv sagt setja opp husleia på desse boligane for å subsidiera dei som bur på Prestvatnet. Dei som ville tapa på det er studentar med høge inntekter og dermed låg bostøtte. Dette er utelukkande eit politisk spørsmål.

— *Er studentane klår over kor billeg dei kan bu på Storskogåsen 2?*

— Det veit eg ikkje, men me har i alle fall ikkje hatt problemer med avsetninga så langt!

Seier Kalhol med eit salig smil.

Er du kunde i Kreditkassen, beholder du dine lånerettigheter selv om du flytter til et nytt sted.

Det skulle bare mangle, sier du kanskje. Og du har helt rett. Men livet er ikke alltid så enkelt som det burde være. Det kan mange nordmenn bekrefte som har flyttet og fått avislag på lån — til tross for at de var kunder i «samme» bank på sitt gamle hjemsted. Selv ikke vi i Kreditkassen kan erklære oss helt uskyldige i en slik tiltale. Og tenk da hvor svakt du står om du flytter til en helt ny bankforbindelse. Na kan imidlertid alle Kreditkassen-kunder ta denne saken med ro. Om du skulle flytte, garanterer vi na

at du får de samme lånerettigheter i Kreditkassen på ditt nye hjemsted som du har opparbeidet på ditt gamle.

Det betyr i praksis at du ikke bare er kunde i én bank — du er kunde i en bank som finnes på over 150 steder over hele Norge.

Vi har satt oss som mål å være en enklere og bedre bank for kundene. Derfor forsøker vi stadig å forenkle og forbedre våre tjenester. Var lånegaranti på tvers av by- og fylkesgrenser er bare ett eksempel på det.

Velkommen innom til en prat om hva vi kan gjøre for deg.

KREDITKASSEN
FISKERNES BANK

REBUSLØPET

Det er kveld i byen. Mørket har senket seg over gater og streder. Klokka er nesten ni. En bil ruller inn til fortauet ved Macks bryggeri. En forkledd person smetter ut av bilen og piler over gata mot døra til Ølhallen. Han strekker et målband tvers over døra. «93 cm,» roper han triumferende i det han smetter inn i bilen som starter med et rykk og forsvinner i en sky av eksos...

Deltakerrapport:

Eirid Pedersen og Geir Krane

Foran inngangen til studenthuset har det samlet seg en horde av mennesker. En broket forsamling for ikke å si bråket. Det er tydelig at ikke alle kan være sjåfører. De har på seg de underligste klærkombinasjoner: Treningsdrakter, skjert, fjellanoraker, bikinier, toppluer, ullgensere og morgenkåper — alt i røde nyanser. Mange har dessuten med seg ballonger, strikketøy, samt stekepanne med speilegg.

Utålmodig venter de på å få slippe inn på studenthuset. Å stå i kø med fjorten lag med klær på seg er ikke så greit; tørst blir man også.

KA SOM SKJER?

Ka som skjer? Jo, det her det er innspurten på rebusløpet som gikk av

stabelen en torsdag i september. Etter sigende er det det første rebusløpet som er blitt arrangert i Tromsø på tolv år.

Arrangørene var Balders Utvalgte. 16 lag/biler stilte til start på parkeringsplassen bak UB. 25 rebuser samt 3 praktiske oppgaver var det vi skulle løse.

Det ble hektisk aktivitet på de fleste kanter av byen. Man kjørte rundt i tull og talte vinduer her, reklameskilt der og trappetrinn og garasjer og det var ikke måte på hva som skulle overkommes i løpet av tre små timer.

På en av postene sto BLÆSTEN og delte ut appelsiner og ballonger. (Reklame for UKA-85)

ABBOTEKET BAR

Noen meter kunne man spare seg ved å bruke telefonen: «Men er det ikke juks at dokker ringe?» spurte ho på Abboteket bar som måtte svare på ka spesialen kosta for tolvte

gang. «Alt i orden. Vi kan komme og finne ut i praksis at det stemmer en gang vi har bedre tid,» sa vi og heiv oss over neste rebus.

HVOR MYE VEIER HURTIGRUTA?

Det ble smått med tid mot slutten. Det var ikke alle rebusene vi klarte å løse heller. Men det skal være sagt; vi misa ikke fullt så galt som det laget som forvekslet Susamelsteinen og hurtigruta, og troppet opp på hurtigruta og forhørte seg om hvor mye den veide.

De praktiske oppgavene skulle ifølge arrangørene telle mest. Så vi skippa noen av postene og tok en tur hjem for å ta på oss røde klær (poeng for hvert røde plagg), steke et speilegg med hel plumme og strikke litt. Strikketøy og speilegg skulle tas med i mål.

Vi fant ut at det ville ha lønt seg og hatt en buss full av folk slik at vi kunne ha praktisert litt arbeids-

fordeling, og dermed rullet over mer.

Enda syntes vi at vi sjøl hadde gjort en kjempeinnsats. Men det var vi ikke aleina om. Stemninga var stor og optimismen overveldende etter hvert som de forskjellige lagene kom seg inn på målområdet («Huset») og fikk seg litt fluidum innabords, gløgg etc.

THE WINNERS!

Dessverre ble det bare utdelt 1., 2., 3., og trøstepremie. Slik ble resultatlista:

Nr. 1: Lag 15 som var: Trond, Tjantja, Kjell Helge, Lars Kristian.

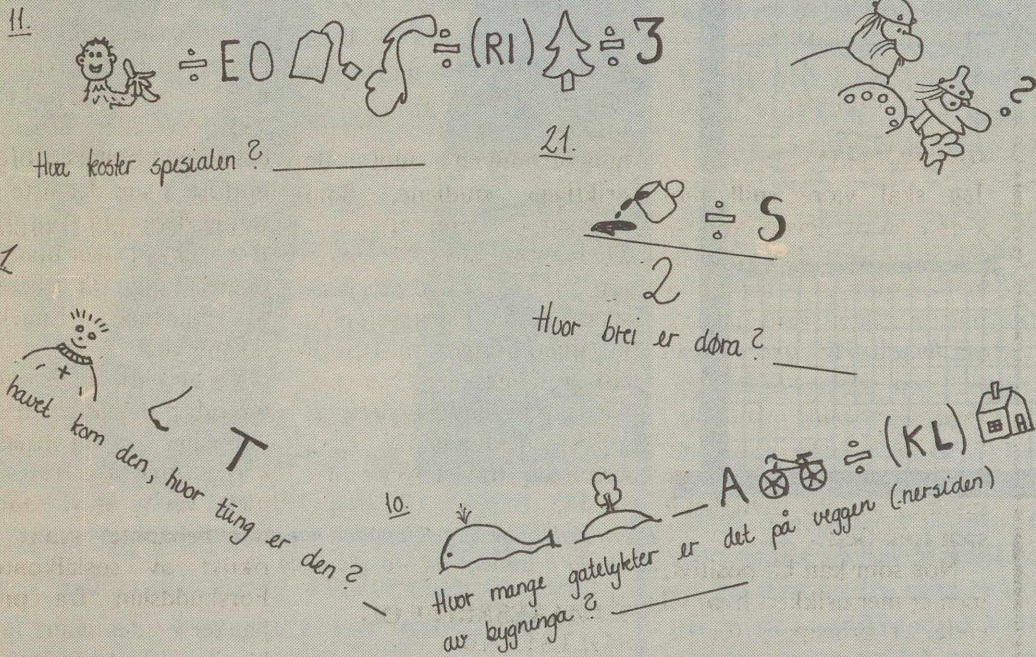
Nr. 2: Lag 14 som var: Birger, Larsen, Ingvild, mor Balteskard, Lise-mor.

Nr. 3: Lag 6 som var: Gro Roksand, Anne Solheim, Gunnar Pedersen, Stein Are Engstad, Lena Lande.

E.P. & G.K.

Noen av deltakerne varmer opp foran løpet.

LITT OM ARRANGØRENE

BALDERS UTVALGTE består av 10-15 jenter som har sprunget ut av jentegruppen på IMR. Det var de som arrangerte «Vårblotet» på Studenthuset i vår og nå altså rebusløp.

Ideen til «Vårblotet» og rebusløp kom som en reaksjon på at det skjer så lite artig i studentmiljøet her i byen i motsetning til andre steder!!!

Har du lyst til å feire jula på flyplassen?

Det blir du kanskje nødt til hvis du ikke bestiller billetter snarest.

Kontakt oss — vi hjelper deg!

Universitetenes
Reisebyrå

Brevlika - Tlf. 083/84 820.

Støtt den britiske gruwearbeiderstreiken

VET DU

- at Thatcher vil legge ned over halvparten av den engelske gruveindustrien?
- at over 20% er arbeidsløse i mange gruvedistrikter?

VET DU

- at Thatchers høyregering bruker vold for å tvinge arbeiderne til å gi opp streiken?
- at en tobarnsfamilie må klare seg med 70 kroner pr. uke?
- at sult og nød er dagligdags, og at de fleste som streiker alt har solgt biler, TV, stampet klokker, ringer og smykker?
- at de som streiker blir fratatt grunnleggende demokratiske menneskerettigheter?

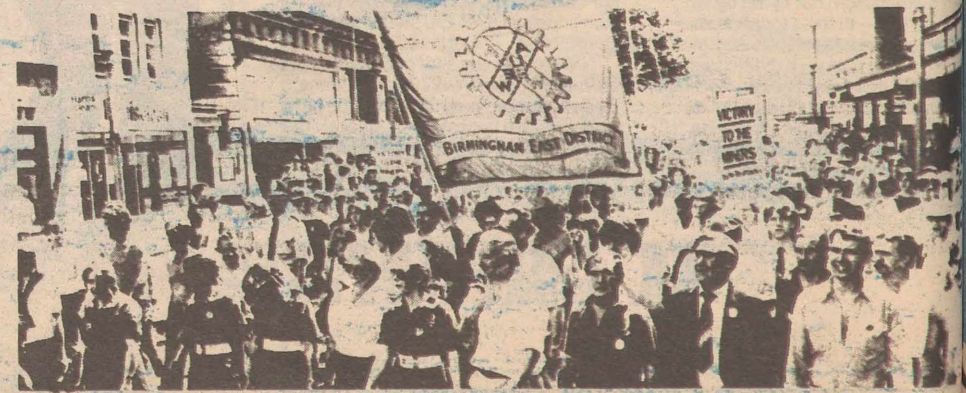
VET DU

- at de samme kreftene sitter med regjeringsmakta i vårt land, og at de fører en politikk som også betyr mer arbeidsløshet, mer privatisering, mindre demokrati og folkelig innflytelse?
- at ungdom er blant dem som rammes hardest av denne politikken?
- at Norsk Arbeidsmandsforbund har startet en solidaritetskampanje norsk fagbevegelse?

Derfor har Arbeidernes Ungdomsfylking, Norges Kommunistiske Ungdomsforbund og Sosialistisk Ungdom gått sammen om å gi

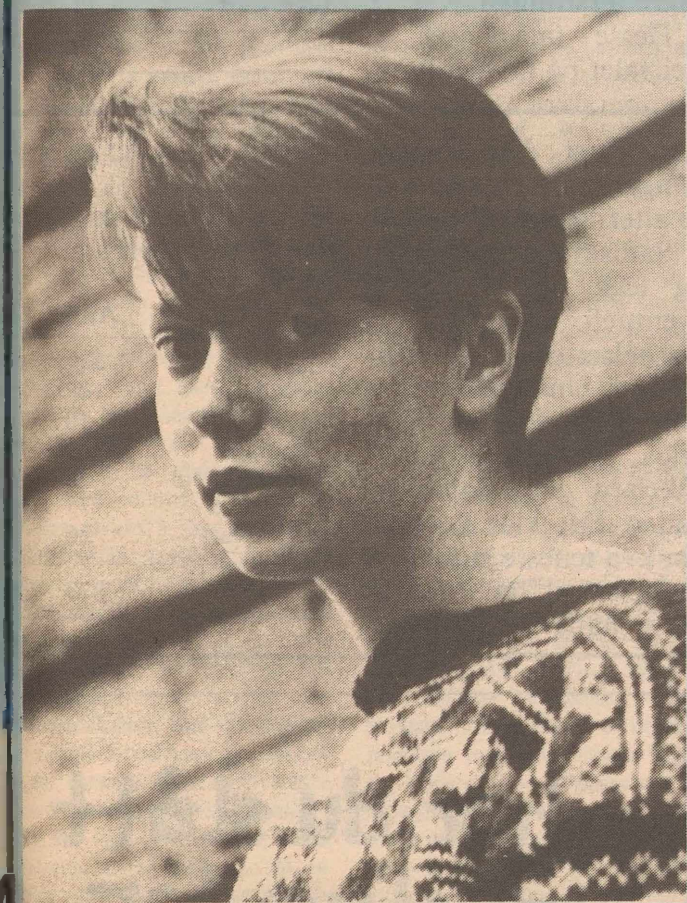
**FULL STØTTE TIL DE BRITISKE
GRUVEARBEIDERNE!
ENHET MOT HØYREKREFTENE!**

Send penger til «NUM STØTTEFOND»
Norsk Arbeidsmandsforbund, Møllergt. 3, 0179 Oslo 1
Bankgiro 9001 20 06704 i Landsbanken - Postgiro 2 19 28 21

Fra Tromsø til Paris for å lære film

Fransk film har vært kjent for sine ypperlige komedier — Lois de Funes, Pierre Richard - gode kriminalfilmer og ikke å forglemme Brigitte Bardot, noe som derimot ikke er så kjent er filmformen Cinema Direct som også har sin opprinnelse i hvitløkens og vinens land. Denne våren (84) fikk to studenter fra Universitetet i Tromsø — Liv Breines og Egil Sundquist — muligheten til å følge et kurs i denne noe spesielle formen for filmkunst, og det ingen andre plasser enn i metropolen Paris.

Hvor er Hollywood??

UTROPIA:
Kurt Haugli

Cinema Direct betyr rett og slett film i direkte sammenheng med virkeligheten. Denne formen oppsto i slutten av femtiåra som et alternativ til å filme virkeligheten. Ånden i Cinema Direct ligger i det at en ønsker å ta med i betraktning det forholdet som eksisterer mellom den som filmer og den som blir filmet. En prøver å bryte ned de barrierer filmkameraet skaper mellom produsent og aktør. Ifølge Liv Breines skal det oppstå et tillitsforhold mellom de forskjellige personene som er med i skapelsen av filmen, slik at en kan komme på «nært» hold til det en skal filme. På denne måten skal en kunne gi en virkelighetsbeskrivelse som er realistisk.

Her i Norge er Lisbeth Holtedahl, amanuensis ved ISV, en av de som har gjort bruk av Cinema Direct. Det er også hun som har fomidlet kontakt for de norske deltagerne på kurset. Siden mennesker står sentralt i denne formen for filmarbeid så har den fått en viss oppmerksomhet hos samfunnsvitere, og etnografer og antropologer har gjort bruk av den i sitt felt arbeid.

Liv Breines sier at det er like mange oppfatninger av hva Cinema Direct er som det er folk som jobber med det. Derfor ble det den første tiden lagt vekt på at alle skulle få sin egen Cinema Direct konsepsjon. Kurset som de to Tromsø studentene deltok på varte i tre måneder og var arrangert av

Associacon VARAN med økonomisk støtte fra den franske stat. Enden på kurset skulle være en film produsert av hver og enkelt deltaker, i Cinema Directs ånd. Deltagerne, 21 i alt, kom fra så vidt forskjellige land som Tyrkia, Kenya, Mexico med flere og det ble en flott anledning til å lære folk å kjenne fra alle verdens hjørner. Tidligere erfaring med filmarbeid var vidt forskjellig, og den eneste befatning Liv hadde hatt med film fra før var at hun hadde vært «skuespiller» i en tidligere Cinema Direct produksjon laget av ei annen jente ved Universitetet, Torill Jensen.

Liv forteller at hun fikk nesten sjokk i starten. Det første de fikk i oppdrag var å stikke inn i en kafe og gjøre opptak av en bestilling. «Dette var før noen hadde lært noe som helst og det ble en filmbit til adskillig fornøyelse, samtidig som vi nesten ble bannlyst på kafeen.» Men noe av hele prosessen med å lage Cinema Direct er å ta eget initiativ til å skape noe på egenhånd samtidig som du lærer av egne fiel. «Undervisningen var basert på at feil skulle en lære av og at en kunne rette opp disse i samarbeid med lærerne. Etter hvert ble det et slags work-shop preg over det hele hvor diskusjon og kritikk var viktige ingredienser.»

Mye av den første tiden var avsatt til filmkunnskap og det ble vist og diskutert både vanlige spillefilmer og tidligere Cinema Direct produksjoner. Dette for å utvikle den enkeltes forståelse

for film men også som en kilde til inspirasjon i det videre arbeid. Deltagerne måtte også gjennom trening i både klipp, lyd og lys slik at en skulle være i stand til å ha kontroll over alle områder i prosessen ved filmkaping.

Da Liv dro fra Norge hadde hun en ide om å lage noe om arbeidsløs fransk ungdom. Det viste seg å bli vanskeligere enn hun trodde: «det er fantastisk at det nesten var umulig å finne arbeidsledige i et land med slik fantastisk arbeidsløshet.» Etter å ha trålet arbeidskontor over hele Paris etter potensielle aktører kom hun tilfeldigvis over et menneske som både var arbeidsløs og som var villig til å stille opp i Livs filmprosjekt. Det var ei fransk jente som hadde som høyeste ønske i livet å bli klovn. Dermed ble Livs film om ei jente som søkte vei ut av arbeidsløsheten gjennom klovneyrket. Oppgaven var nå å bli kjent med denne jenta for å kunne følge henne i daglige gjøremål og trening. «Det er ikke lett å bli kjent med et menneske på to måneder og det er enda vanskeligere å få folk til å oppføre seg naturlig når et kamera er tilstede.» Hun oppdaget også en ting som alle som har vært med å lage film har oppdaget, mesteparten av tida går bort i venting. Hele prosessen ble mange ganger en tålmodighetsprøve for den vordende filmskaper.

Med ledsagelse fra en profesjonell skulle hun også klippe filmen selv. Det oppsto endel uoverensstemmelser mellom hjelpeklipperen og filmskaperen, og det var ikke alltid at Liv var like begeistret for de filmbitene som gikk i søppelkurven. Hun er derfor ikke helt fornøyd med slutresultatet som hun fikk med seg hjem på video. En annen grunn til at hun ikke var helt fornøyd var at hun ikke fikk arbeide slik som hun ville ut fra sin opprinnelige ide. Et poeng med Cinema Direct er jo at en formidler en ide gjennom personene i filmen.

Den andre norske deltagerens film — Egil Sundquists — kom til å handle om en amerikansk komponists liv i Paris. Da han ikke var tilstede under intervjuet var det vanskelig å få hans kommentar (naturlig nok) til sitt eget filmprosjekt.

Alt i alt ifølge Liv Breines en meget interessant innføring i film-mediet. «Et kurs hvor vi lærte noe om både mennesker og om film.» Om de to norske Cinema Direct produktene vil bli vist offentlig er ennå noe usikkert.

NEPPE LYSERE TIDER FOR STUDENTENE

I 1977 ble utdanningsfinansieringsutvalget (UFU) nedsatt, de kom med en god del bra forslag til endringer i finansieringa. I 1983—84 kom Kultur og Vitenskaps departementets melding (st.meld. 12), de kom med en rekke forslag til forverring av situasjonen. Nå foreligger også innstillingen fra Kirke og Undervisningskomiteen. Hva sier så den?

UTROPIA:
Harald Gjesvik

De massive protester fra studenter og andre under utdanning har båret frukter, komiteinnstillingen er flere hakk bedre enn stortingsmelding 12. Høyredepartementets trang til å se alt som børs er dempet ned. Mens stortingsmeldingas gjennomgangstone var ikke å differensiere mellom Lånekassa og privatbankers vilkår, har komiteinnstillinga beholdt en viss sosial profil. Men totalt sett er det tvilsomt om det vil føre til forbedringer. Det vil først statsbudsjettet vise. Da sies mer om politikerenes gode vilje enn de prinsipielle linjene i innstillinga gjør.

DET POSITIVE

Jeg skal være snill mot komiteen og nevne de positive sider først. Det viktigste er utvilsomt at studenter er blitt innvilget svangerskapspermisjon. 18 ukers gjeld skal ettergis ved svangerskap. Så et sted har man i hvert fall funnet det rimelig å innrømme studentene samme sosiale rettigheter som folk flest.

Noe som kan bli positivt, men er mer usikkert hvor vil ende, er prinsippet for tilbakebetalinga. AP går inn for inntektsavhengig tilbakebetaling. SP likeledes, men ikke med samme ordlyd som AP. (Sic.) Hva dette vil føre til til slutt, vet bare Oratoria, parlamentarikerenes gudinne. Vi dødlige vil få vite det etter stortingsbehandlingen.

Og selv om NSU har stilt kravet om inntektsavhengig tilbakebetaling vil evt. nytte av det først vise seg når man ser under hvilke økonomiske betingelser det i så fall gjennomføres. Det kan jo lett bli til at Stortinget imøtekommer et krav, og regjeringen bruker anledningen til ytterligere generelle innstramninger.

ET SKRITT TILBAKE OG ET FRAM

Det gjennomgående forhold mellom komiteinnstillinga og st.meld. 12 er at komiteen retter opp de styggste tingene fra stortingsmeldingene. Det betyr selvsagt ingen reell forbedring for oss.

Således vil komiteen gjennomføre indeksregulering mot industriarbeiderinntekt, som var fjernet siste år. Et annet typisk eksempel er at komiteen over fem år vil fjerne behovsprøvingen mot ektefelles inntekt, noe som regjeringen egenrådlig innførte i fjor. Noen detaljert gjennomgang av tilbake- og framgangen er det ikke plass til her. Men en ting peker seg ut som prinsipielt viktig: Det grunnleggende syn på utdanningsfinansieringa Høyre har. I en usedvanlig grad har Høyre lagt seg på et lønnsomhetsprinsipp, en ren økonomisk betraktning. I Høyres øyne skal Lånekassa drives så nær «sunne» økonomiske prinsipper som mulig. Den skal dessuten brukes til å styre utdanningsstrømmen mot de «riktige» studiene. Som selvsagt er data, olje, o.l. Med andre ord har Høyre vist sitt sedvanlige janusansikt: Tro på den økonomiske liberalismen, mistro til enkeltmenneskets evne til å foreta selvstendige valg.

Men heldigvis har altså komiteen høvlet vekk det verste.

TILBAKESKRITT OG STILLSTAND

Et negativt forslag og en stor mangel har fått gå gjennom både hos dep. og komite. Det første er at særstipendene fjernes og at man i steden får et eneste utdanningsstipend. Det andre gjelder studentenes sosiale sikkerhet.

Utdanningsstipendet bygger på den såkalte prosentstipendmodellen. Dvs. at man isteden for en rekke særstipender (borteboer-, osv.) får et eneste stipend som regnes som en prosent av det totale beregnede stønadsbeløp over ei nedre grense. Stønadsbeløpet regnes som sum av lån og de forskjellige stipend, minus fradrag pga. behovsprøving.

Et eksempel med tilfældige tall:

Nedre grense:	kr 22 000
Prosentstipend:	40 %
Stønadsbehov totalt:	kr 30 000
Stipendet blir:	(30 000 - 22 000) x 0,40 = kr 3 200

Likeledes vil det bli fastsatt en øvre grense for låntakere med svært høyt lånebehov.

Det negative med denne modellen er at både øvre/ nedre grense og prosentstipend skal fastlegges fra år til år. Og med vår erfaring til de senere års utdanningspolitikk er det lite grunn til å vente generøsitet. Tvert om vil departementet her få en enkel mulighet til å variere forholdet lån/stipend alt etter antall lånsøkere og de generelle økonomiske konjunkturer.

I sær sett i sammenheng med tonen i St. meld. 12 og Høyres dominerende stilling i regjeringen gir det grunnlag for skepsis.

Den sosiale sikkerhet for studenter er det ikke gjort noe for å øke. Hverken sykepenger eller arbeidsløshetsstrygd i ferien er foreslått innført. I sær det siste føler stadig flere som et problem. Det er ikke lenger uten videre gitt at man får arbeid i de to månedene Lånekassa ikke dekker.

Og selv om også studenter faller inn under den alminnelige lov om sosial sikkerhet (man skal ikke sulte i hjel), vet vi at vi vanligvis blir behandlet svært restriktivt av sosialkontorer. Forskuddslån fra private banker er det svært mange blir henvist til i ferien.

AKSJONSDAG 30. OKTOBER

Når dette leses vil statsbudsjettet foreligge og vi vet mer om hva som blir våre levevilkår det neste år. Likevel tror jeg meg ikke alt for dristig når jeg tipper at det ikke vil være noen grunn til å juble.

NSU har samme skeptiske holdning og har avsatt den 30. oktober til aksjonsdag både mot «hva nå enn statsbudsjettet vil inneholde av ulumskheter» og mot stortingsmelding 12. (Som vil være til behandling omtrent på den tiden.)

Så alle studenter som ikke føler seg plaget av sin velstand, gjør klokt i å følge med framover og pussé spaserskoene sine. Det ville være trist å skuffe statssekretær Gunnar Magnus i hans forventninger til de yrkesdemonstrerende studenter. Og høyst sannsynlig gir han oss ingen grunn til det heller.

Sosialesekretær Ann Torunn Olsen har grunn til å vera nøgd med resultatane frå Velferdsundersøkelsen.

Studentane tilfreds med sosialsekretæren

Velferdsundersøkelsen viser at Sosialsekretær Ann Torunn Olsen har tillit hjå studentane. Denne stillinga blei oppretta ved fleirtalsvedtak på hovedallmøte for eit par år sidan, og belaster smesteravgifta med 25 kr. pr. semester.

Undersøkelsen viser at går inn for å trekka penberre 1 av 10 studentar gane tilbake, og dermed

legga ned stillinga. Tabellen me har henta frå rapporten viser at heile 73% av studentane ynskjer å behalda sosialsekretærstillinga.

Desse tala viser at fleirtalet på hovedallmø-

tet i denne saka har oppført seg i tråd med ynskja til den jamne studentent. Det er jo godt å sjå.

Tabell: Oppslutning av sosialsekretærstillinga.

	Antall	%
Ynskjer å betala 25 kr. pr. semester	626	73
Ynskjer å leggja ned stillinga	97	11
Veit ikkje	138	16
Ikkje svart	12	1
Totalt	873	100

Legetenester er viktigst

Det er dyrt å gå til lege, og det er ventetid. Det er fyrst og fremst legetenester studentane ynskjer av ein framtidig helse- og sosialteneste ved Universitetet.

Velferdsundersøkelsen bad studentane rangera desse tenestene i forhold til kvarandre: lege, tann-

tert fyrst like mange gongar som alle dei andre alternativa til saman!

Samskipnaden driv no og legg planar for ei eventuell utbygging av ein helse- og sosialteneste ved Universitetet ut over Sosialsekretærstillinga. I Velferdsundersøkelsen har Samskipnaden fått klår beskjed om kva teneste studentane helst vil ha. Me får berre håpa at Samskip-

naden vil ta det til seg

Tabell: Mest viktige helse/sosialteneste.

	Antal
Lege	442
Psykolog	148
Jurist	78
Tannlege	66
Fysioterapeut	38
Veit ikkje	75
Ikkje svart	26
Totalt	873

«Velferdsundersøkelsen 1984»

Velferdsundersøkelsen er no ferdig. Utropia presenterer resultatane i tre nummer av avisa. I dette nummeret kva studentane meiner om helse- og sosialteneste for studentar. I neste nummer om studentane sitt pengeforbruk.

Musikk med øl i...

Førr Anledninga ved tre av dem. Fra v. Hans Pettersen, Billy Benjaminsen og Truls Verlo.

Slik karakteriserer Hans Pettersen, vokalist i gruppa FØRR ANLEDNINGA, musikken de spiller. Gruppa er blitt studentenes nye husband. De har spilt på de to festene som til nå har vært holdt i Breivika i høst, samt at de spiller med jevne mellomrom på Huset.

UTRØPIA:
Kurt Haugli

høy og ikke minst bidro Førr Anledninga til det.

BLI KJENT FEST

Vi traff Hans Pettersen i en pause under spillinga på den siste IMR festen i slutten av september. Hvis det er så at musikken har øl i seg så hadde studentene i høy grad latt seg beruse av den. Jeg tror heller at vi står ved oppfatninga at det var et fysisk inntak av øl sammen med musikken som førte til beruselse. I hvert fall var stemninga tradisjonelt

Gruppa oppsto for ei stund sia på lærerskolen og det var en «blikkjent-fest» der borte som skulle føre til at gruppa skulle bli kjent utenfor lærerskolens miljø. Etter hvert ble det mer og mer spilling og det ble ikke bare «førr deinn eine anledninga». Men navnet skjemmer ingen og i navnet ligger det jo en utfordring til å gripe de anledninger som byr seg.

BASISK ROCK AND ROLL

Musikken de bidrar med er i følge Hans «basic rock and roll» med dype røtter i rytm and blues og 60-års musikk. Og de er ikke det minste i tvil om øl og rock'n roll hører sammen (etter dette ingen spilling på Radio Ung). Høy stemning og god kontakt med publikum er viktig: «Vi driver ingen musikalsk perfektionisme, det viktigste er at det er gøy og at både vi og folket har det show.» sier Hans og vi er ikke det minste i tvil om at han har rett.

FIRE SPILLESUGNE

Førr Anledninga består av fire stykker i tradisjonelt rockeoppsett med to gitarer, bass og trommer. Ingen syntetiske blipp-blopper fra keyboards her i gården. Billy Benjaminsen er gitar-guruen og munnsplivvirtuosen. Han utmerker seg på scenen med gitargymnastiske øvelser a la Hendrix 67 (han spiller til og med med tenna). Hans Pettersen spiller bass og er sjefsvokalist. Han overgår til tider Frode Rønli i Stavanger ensemblet i spastiske joggebevegelser både på scenen og i blant folket. Disse to er stammen i gruppa men den består av to minst like viktige personer som kanskje ikke gjør seg like gjeldende i sceneframtreten. Truls Verlo er gitarist og sanger mens den «nyinnkjøpte» Moreten Rickardsen sliter trommeskinn.

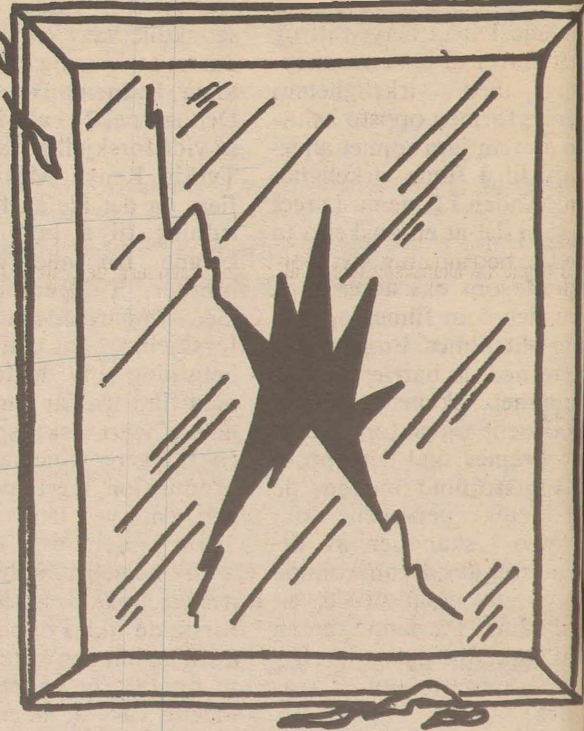
EGENPRODUKSJON

Guttene skal nå ta en liten pause fram til 17. november, men da stiller de på huset på nytt med nytt finpusset repertoar. Målet skal være 50% egenprodusert stoff men de lover ikke å glemme publikumsfavoritter som «All Along the Watchtower» og de gamle rock'n roll standardlåtene. Hans sier at de for framtida vil satse mer på egenprodusert stoff og at den store drømmen selvfølgelig er å få spille inn sin egen skive.

ROYAL ALBERT HALL

Men sagt med orda til en annen kjent norsk rocker «det er langt igjen til Royal Albert Hall». Foreløpig så får gla' rocken til Førr Anledninga riste grunnmurene i tromsøske ølstuer til glede for øl- og rockeelskerne i byen.

har du slått et slag for UKA-85?

BBB

kan brukes overalt

... enten du har 50 eller 5000 bøker. Den tilpasser seg ditt behov. Laget av heltre furu/gran og leveres ubehandlet eller lakkert i hendige kartonger. En riktig bokreol til en riktig pris. Vi selger den...

Produsent: Eidsvoll Rivefabrikk A/S.

UNIBOK

UNIVERSITETSBOKHANDEL

Tlf. (083) 81 012

«HVA ER ARBEID?»

Den tidligere Tromsø-professoren Cato Wadel har nylig kommet med en bok han har kalt «Det skjulte arbeid», og med undertittel: «En argumentasjon for et utvidet arbeidsbegrep». Han sier selv at det var studier av arbeidsløshet som først fikk ham til å spørre om ikke vårt arbeidsbegrep er for snevert; at vi kanskje opprettholder et kunstig skille mellom arbeid og andre aktiviteter.

Av Jarle Weigård

Man tar utgangspunkt i den klassiske sosialøkonomiske definisjonen, at arbeid er verdiskapende virksomhet. Men økonomene har hele tiden opprettet dette for snevert, mener han. Han har begrenset seg til den verdiproduksjonen som lar seg måle i penger — i nasjonalproduktet. Det forfatteren så prøver å vise — og som er hans hovedpoeng i boken — er at det tillegg til den rent økonomiske aktivitet, også må foregå verdiskaping av en annen art for at samfunnet skal kunne bestå. Det dreier seg om fremringelsen av det vi kan kalle *sosiale verdier*, og Wadel mener at denne aktiviteten hører naturlig inn under arbeidsbegrepet. Derfor blir det hans påstand at vi bør utvide arbeidsbegrepet til å omfatte de aktiviteter som kan påvises å være nødvendige for vedlikehold av allment verdsette relasjoner og institusjoner.

Men mye av denne sosiale verdiproduksjonen forblir skjult, ikke bare for økonomene, men også for folk flest i dagliglivet. Det er kun *samfunnsvitenskapene* som har spesialisert seg på å analysere sammenhenger der denne virksomheten foregår, og som har mulighet til systematisk å bringe den frem i lyset. Derfor mener forfatteren at fag som sosiologi, sosialantropologi og statsvitenskap alle har bidrag å yte til et *samfunnsvitenskapelig arbeidsbegrep* som kan fange inn de ulike formene for sosial verdiproduksjon i samfunnet.

Hvor finner vi så dette skjulte arbeidet, og hva dekkes av begrepet? Wadel drøfter en rekke virksomheter og virksomhetsområder, f.eks. familien og nærmiljøet: Det er ikke lenger oppsiktsvekkende at «husmorarbeid» og omsorgsarbeid i hjemmet blir betraktet som arbeid, selv om det ikke dekkes av økonomenes begrep. Mer oppsiktsvekkende er det, som Wadel sier, å regne familiens samtale rundt

middagsbordet eller nabopraten over hagegjerdet som «sosialt arbeid». Hans begrunnelse er at slik «prat» er en nødvendig betingelse for sosiale institusjoner som f.eks. familien og nærmiljøet skal kunne bestå. Dersom ingen av naboen i en høyblokk prater med hverandre, er nærmiljøet sosialt «dødt». På samme måten viser han at det også i det formelle arbeidsliv må foregå en rekke handlinger — ved siden av de direkte produktive — for at produksjonsprosessene skal kunne foregå effektivt: Samarbeid og sosialt arbeidsmiljø er et resultat av at de ansatte tar del i en uformell kommunikasjon ved siden av den «egentlige» jobben. Men dermed bør også denne uformelle siden være å regne som en del av jobben, hevder Wadel.

Forfatteren bruker også begrepet «klientarbeid», dvs. at han ønsker å fokusere på den innsatsen som kreves fra klientsiden for at relasjonene mellom profesjonelle (i vid betydning) og klienter skal kunne la seg opprettholde. Klienten er ikke bare en passiv *mottaker* av ytelser, han er en aktiv *deltaker* i et samspill — som riktignok ofte beherskes av den profesjonelle. Også i det politiske liv mener Wadel å finne arbeidsinnsats fra menigmanns side. «Hvor dumme kan vi bli uten å måtte oppgi demokratiet?» spør han, og mener med det å fokusere på betingelsene i form av grunnplansaktivitet for at vårt høyt verdsette politiske system skal kunne overleve. Han kommer til at dette systemet bl.a. hviler på borgernes evne til å *gjennomskue* politikernes utspill — til ikke å ta dem helt på ordet. Og denne evnen vedlikeholdes ved at folk innhenter informasjon om, reflekterer over og diskuterer uformelt det som i videste forstand kan kalles politiske spørsmål.

Men betyr dette at det er mest fruktbart å kalle slike former for virksomhet *arbeid*? Bokens forfatter mener åpenbart det. Selv er jeg mer

skeptisk. Jeg ser i det minste tre innvendinger som kan reises mot Wadels forslag til utvidelse av arbeidsbegrepet:

1. Hans arbeidsbegrep blir så *vidt* at det blir analytisk ufruktbart. (Det er for øvrig en innvending som forfatteren betror oss han ofte er blitt møtt med.) Selv om det er lett å være enig i at f.eks. økonomenes arbeidsbegrep er for snevert i mange sammenhenger, synes jeg nok Wadel selv havner i den motsatte groft. Poenget med å stille opp begreper, må jo nettopp være å *avgrense* fenomener i forhold til noe annet — det som faller *utenfor* begrepet. På Wadels premisser tror jeg det blir vanskelig å stille opp et mot-begrep, å si hva som *ikke* er arbeid. Det meste av det vi foretar oss har jo en forbindelse til andre ting. Derfor tror jeg det er lett å vise at vi nesten hele tiden — direkte eller indirekte — bidrar til å opprettholde verdifulle sosiale relasjoner og institusjoner. Et unntak måtte eventuelt være sosialt sett rent *destruktive* handlinger, men selv her kan det nok argumenteres for at også det destruktive i «den store sammenheng» har en konstruktiv funksjon — at f.eks. lovbruddet bidrar til å holde skillet mellom rett og galt levende for folk. Jeg ledes derfor til å tolke Wadels arbeidsbegrep som noe i retning av menneskelig virksomhet overhodet, eller kanskje enda litt videre.

2. Wadels primære siktemål er å få frem i lyset den grunnleggende samfunnsvitenskapelige innsikt at samfunnet ikke bare må reproduseres *materielt*, men også — gjennom utallige mer eller mindre skjulte aktiviteter — *sosialt*. Men fordi han vil benytte det felles begrepet arbeid om hele denne reproduksjonsvirksomheten, står han i fare for å tilsløre den etter min mening like sentrale samfunnsvitenskapelige innsikt at *betingelsene* for den materielle og den sosiale reproduksjon er fundamentalt forskjellige. Det er *ulikhetene* og ikke lik-

Jarle Weigård

hetene mellom de kommunikative handlingene (som vedlikeholder samfunnets sosiale side) og de målrasjonelle handlingene (som vedlikeholder dets materielle side) som først og fremst springer en i øynene. Derfor trenger samfunnsforskeren her to begreper istedenfor ett.

3. *Motiveringen* bak forslaget om å utvide arbeidsbegrepet, kan i stor grad søkes i et ønske om å gi andre aktiviteter den samme høye moralske *anseelse* som tradisjonelt er blitt arbeidet til del i vår kultursfære (i tråd med Bibel-ordet: «I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød.») Men vil arbeidet også for fremtiden innta en slik særstilling blant menneskelige aktiviteter? Jeg tror mye tyder på at svaret kan være nei, noe som ikke minst

skyldes den teknologiske utviklingen. Den vil ventelig muliggjøre en betydelig reduksjon av arbeidsdagens lengde. Og med minkende *kvantitativ* betydning for den enkelte, er det også rimelig å tenke seg at (lønns)arbeidet vil bety mindre i vår *moralske* bedømmelse av hverandre. Hva man bruker fritiden til kan komme til å bli vel så viktig, både for en selv og andre, som hva slags jobb man eventuelt har. Det kan derfor godt være at forsøket på å føre arbeidslivets anseelse over på flest mulig andre områder, bedre lar seg begrunne ut fra *gårsdagens* verdipoppfatninger, enn ut fra *morgendagens*.

Trolig vil denne boken egge til motsigelse og fornyet refleksjon hos flere enn meg. Det må ansees som en

av dens hovedfortjenester: Den er et velskrevet, provoserende og engasjerende innlegg i en viktig debatt i en tid da både vårt arbeidsliv og «fritidsliv» gjennomgår store forandringer. For det andre gir den et uhyre verdifullt innblikk i de mange små dagligdage aktiviteter som opprettholder samfunnets sosiale side. Disse er, som Wadel påpeker, ofte oversett og skjult, og trenger derfor å bli dratt frem i lyset. At dette gjøres er således verdifullt, hva man enn måtte mene om berettigelsen av å kalle disse aktivitetene «arbeid».

Cato Wadel:
DET SKJULTE ARBEID
Universitetsforlaget 1984
168 s. Kr 120,—

SU-AKTUELT

Av Tor Ødegård,
Studentutvalget

STUDIETUR

Arkitekt John Kristoffersen, som er representant for Kulturhuset, har skissert alternativer for 4. byggetrinn, eller Verdensbygget som det også er kjent som. BRU-4, brukerutvalget for byggetrinnet, ser ut til å samle seg om alternativ C. Rammen utgjøres av to bygg med ei glassoverbygd gate mellom dem. Før endelig valg gjøres har BRU-4 vært på studietur i Trondheim.

FORFØR?

Har besøkt filologisk fakultet på Dragvoll. Bygget har ei glassoverbygd gate, om enn større dimensjonert enn eventuelt skal være. Det er viktig å ha sett et slikt bygg og fått presentert brukererfaringer, og for å ha ei referanseramme på dette arbeidet.

Gata på Dragvoll er blitt et godt areal for brukerne, med forretninger og beplantning. Sånn kan vi også få det i Tromsø.

SBED SKEPTISK

Ansvarlig for bygget, Statens bygge- og eiendomsdirektorat, er skeptisk til ei slik gate. Glassoverbygg av vår type finnes ikke nord for Polarsirkelen. I Tromsø vil bygget bli utsatt for uprøvede klimatiske påkjenninger, mener direktoratet. Men er klimaet i Tromsø hardere enn i Trondheim sett bort fra snømengdene?

VIDERE ARBEID

Når valg av hovedalternativ er gjort begynner detaljplanleggingen. Arealramme i kvadrat er gitt. Målet for arbeidet må være å få utnyttet arealet best mulig. Som en del av dette arbeid-

et har Studentutvalget allerede hatt et møte med brukergruppene av studentarealet, og på den måten fått presentert studentbrukernes reelle behov. Det ser ut til at våre prosjekterte kvadratmetre ikke holder i forhold til behovet. Kanskje Samskipnaden kan avgi noen titalls kvadratmeter?

NYTT BRUKERMØTE

Seinere denne måneden skal SU sammenkalle til et nytt brukermøte, hvor plansjef Unni Grøneng og arkitekten skal være tilstede for å drøfte behov og redegjøre for planer. Møt på vegne av di forening og reis krav!

KRAV ER VIKTIGE

Feil under planlegging vil få fatale utslag. Deltar vi ikke skikkelig under denne fasen vil det gi seg fysisk utslag i et bygg som ikke er tilpasset studentaktivitetens behov.

BRY DEG

«To bygg med ei glassoverbygd gate mellom» er ikke en beskrivelse som sporer fantasien. Vis interesse og stikk innom Studentutvalgets glassbur så skal du få kikke på tegninger og få svar på spørsmål. Dette skal vi bry oss om sjøl om bygget ligger noen år inn i framtida.

Tor Ødegård, sekretær SU.

HUSPRATEN

Huset har også sitt gjenferd som alle gamle hus med respekt for seg sjøl har. Det «viser» seg bare to ganger i året. Vi som ferdes i Husets ærverdige omgivelser begynner å føle det når tida kommer for de halvårige spøkerier. Adferden hos klientellet blir liksom forandret. Ølsupene blir lenger og alkoholinntaket generelt blir større. Praten blir mer dempet. Det er lengre mellom de frenetiske latterutbruddene. Det finnes jo enkelte individer som påstår at de har sterke nerver, men vi

velger å tro at deres selv-sikre oppførsel bare er der for å dekke over redselen. Men hvordan ter det seg dette gjenferdet som ingen ser, men alle føler. Noen kaller det i hvert fall *eks-amensspøkelset*.

Hummer og Campari

Studentene har dårlige spisevaner (har vi hørt). Samtidig har vi håndfaste bevis på at vi har sterk mage. Hvordan hadde for eksempel trykdebudsjettet sett ut hvis studentene til enhver tid skulle sjukemelde seg på grunn av kantinekaffen? Riktignok har vi hørt historier om verre kaffe, men de er få. Som solskinnshistorien om den vesttyske Vestlandsfarer som i god tro handlet med en vestlandsk kaffe-auto-

mat. Mannen drakk halve koppen før han forstod at det var lut han drakk, og ikke kaffe.

Så ille har ikke vi det, til gjengjeld kan vi ta igjen på mat-sektoren.

Historien om hvordan man temmer en osteschnitzel er et av høydepunktene i Kantine-kroniken:

Man tager et rikelig antall schnitzler.

Disse stekes i rause mengder margarin. — Det siste for å unngå en

schnitzels verste fiende: Sprøheten.

Når kjøttet er gjennomtrukket plasseres det til damping i lufttett beholder. Deretter distribueres kjøttet til kantinene. Her er det viktig å passe på *ikke* å ta av lokket, da den berømte *vassenheten* må taes vare på.

For den som tror at den arme schnitzels lidelser er over med dette, bør få med seg siste del av «En Schnitzels Liv og Historie», vol. 1:

Høydepunktet kommer nemlig ikke før servering, når den etter hvert nokså slappe schnitzel blir overhelt en halv liter tomatsaus, for å gjøre den kjemisk fri for enhver *rest* av sprøhet.

For denne forestillingen blir man avkrevd kroner 24,—, og mottar samtidig de jordiske levninger av hva som en gang var en stolt schnitzel. En slik skjebne blir stående i mine annaler i lang tid.

HVORDAN VÆRE DIN EGEN ULYKKES SMED — EN ANMELDELSE

«Enhver kan være u lykkelig, men det krever uvanlig innsats og innsikt selv å gjøre seg selv u lykkelig.

For dem som ikke har tilstrekkelig talent til å skape sitt eget helvete, gir denne boka hjelp og oppmuntring — og kanskje også konstruktivt bilde av hvordan man selv alltid har bidratt til sin egen ulykke.»

Overnevnte trøst er hentet fra forordet til boka «Hvordan være din egen ulykkes smed,» av Paul Watzlawick.

Det er nemlig ikke slik som du tror, at din egen ulykke, uflaks, etc. er noe skjebnebestemt. Tvert imot, står du under et møne og får et takras i hodet, er det stor sannsynlighet for at du valgte deg ut nettopp det taket fordi du (ubevisst) så faren. Eller, for å ta et eksempel fra boka: Hvis du har lidd deg gjennom din første hjertesorg, hun/han som var den eneste, kan du være sikker på at resten av livet vil bli en leting etter nettopp den samme, som du allerede *vet* ikke var det rette likevel.

Slike paradokser gjør at vi greier å opprettholde Ulykken, selv når normal fornuft ber oss gjøre det motsatte («finn en annen»).

Men om du nå finner en annen som er glad i deg, så ikke gi opp for det. Spør deg selv: «Hvilke motiver ligger bak? Jeg mener; hvorfor skulle noen være glad i meg?»

— Som livsanskuelse må negativismen være noe av det mest seigilva på denne jord.

Et annet bra triks boka gir, er følgende sitat av Grucho Marx: «Jeg ville ikke drømme om å tilhøre en klubb som vil ha meg som medlem.»

Selvfølelse er altså en direkte motsatt kraft av Ulykken, derfor også sterkt hemmende for en som vier livet sitt til kvikksandens enkle filosofi: Intet skal opp.

Minst mulig selvfølelse, med desto større negativisme overfor andre, er en betingelse for å komme videre mot ditt eget Helvete.

OLE BERTHELSEN

P.S. Ha en sur dag.

DS

For de som vil vite mer:

Paul Watzlawick
«Vær din egen ulykkes smed»
Oversatt av Jon Alfred Smith og Jørgen Gaare
Ex-Libris Forlag 1984

Høyfjellsspesialisten

i Nord

Utstyr for:

- Fjellklatring
- Brevandring
- Grotting
- Skiturer
- Telt
- Soveposer
- Ryggsekker
- Bekledning
- Kanoer
- Kajakker

TINDLOFTET AS
KLATRE · BRE · OG FJELLUTSTYR
STORGT. 58 · TRØMSØ · TLF. (083) 85103

OBS! HOVEDALLMØTE
I SV-KANTINA ONSDAG 17. OKTOBER KL. 15

DEAD-
LINE
NESTE NR:
18. OKTOBER

HARMONI

STORGATA 24, vis a vis Matservice
Tlf. 86874